

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองของผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ
: กรณีการประปานครหลวง

การประปานครหลวงได้มีหนังสือ ที่ มท ๕๔๒๐-๑-๑.๑/๑๕๐๓๙ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษให้ผู้ทำงานของผู้ว่าการการประปานครหลวง สรุปรื้อเท็จจริงได้ว่า การประปานครหลวง (กปน.) ได้มีคำสั่งตามข้อ ๑๐๑ แห่งข้อบังคับการประปานครหลวง ฉบับที่ ๑๐๐ ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๗ ให้กิจการร่วมค้า SG-STPE เป็นผู้ทำงานเนื่องจากไม่ปฏิบัติตามสัญญาโดยไม่มีเหตุผลสมควร และกิจการร่วมค้า SG-STPE ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งให้ผู้ทำงาน ซึ่งผู้ว่าการการประปานครหลวงในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองได้พิจารณาคำอุทธรณ์แล้วไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ จึงรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังคณะกรรมการการประปานครหลวงเพื่อพิจารณาอุทธรณ์ต่อไปตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อย่างไรก็ตามคณะกรรมการการประปานครหลวงมีประเด็นข้อสงสัยเกี่ยวกับอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง การประปานครหลวงจึงขอรื้อคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองว่า คณะกรรมการการประปานครหลวงเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาขอรื้อของการประปานครหลวง โดยมีผู้แทนการประปานครหลวงเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่าพระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๒๔^๑ บัญญัติว่า คณะกรรมการการประปานครหลวงมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการประปานครหลวง อีกทั้ง

มาตรา ๒๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการประปานครหลวง อำนาจหน้าที่เช่นนี้ให้รวมถึง

- (๑) วางข้อบังคับเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๑๓
- (๒) วางข้อบังคับการประชุม และการดำเนินการของคณะกรรมการ
- (๓) วางข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอนพนักงาน ระเบียบวินัย การลงโทษ

พนักงาน และการร้องทุกข์

(๔) วางข้อบังคับว่าด้วยระเบียบปฏิบัติงานของการประปานครหลวง ถ้าข้อบังคับมีข้อความจำกัดอำนาจผู้ว่าการในการทำนิติกรรมไว้ประการใด ให้รัฐมนตรีประกาศข้อความเช่นนั้นในราชกิจจานุเบกษา

- (๕) วางข้อบังคับว่าด้วยจำนวนอัตราตำแหน่ง และอัตราเงินเดือนของพนักงาน

- (๖) วางข้อบังคับเกี่ยวกับลูกจ้าง

(๗) วางข้อบังคับว่าด้วยบำเหน็จ และกองทุนบำเหน็จผู้ปฏิบัติงานในการประปานครหลวง และการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานและครอบครัว

มาตรา ๒๘^๒ มาตรา ๒๙^๓ และมาตรา ๓๑^๔ ยังบัญญัติให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งผู้ว่าการรวมทั้งให้ผู้ว่าการออกจากตำแหน่ง และผู้ว่าการเป็นผู้บริหารกิจการของการประปานครหลวงให้เป็นไปตามนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด ประกอบกับมาตรา ๘ จัตวา^๕ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้บัญญัติว่า ในการจ้างและแต่งตั้งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ให้คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจตั้งคณะกรรมการสรรหา และเมื่อได้ผู้ที่มีความเหมาะสมแล้ว ให้เสนอต่อผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจต่อไป โดยให้ประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจหรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง และคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเป็นผู้กำหนดค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่นรวมทั้งเงื่อนไขการจ้างผู้บริหาร จากบทบัญญัติกฎหมายข้างต้นจะเห็นได้ว่า คณะกรรมการการประปานครหลวงอยู่ในฐานะผู้ควบคุมชั้นเหนือขึ้นไปของผู้ว่าการการประปานครหลวง ดังนั้น กรณีที่มีการอุทธรณ์คำสั่งให้เป็นผู้ทำงานของผู้ว่าการการประปานครหลวง และผู้ว่าการการประปานครหลวง

๒มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งผู้ว่าการ

ฯลฯ

ฯลฯ

๓มาตรา ๒๙ ผู้ว่าการย่อมพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) คณะกรรมการให้ออก

ฯลฯ

ฯลฯ

๔มาตรา ๓๑ ผู้ว่าการเป็นผู้บริหารกิจการของการประปานครหลวงให้เป็นไปตามกฎหมายข้อบังคับ และนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด และมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานทุกตำแหน่ง และลูกจ้าง

ผู้ว่าการต้องรับผิดชอบในการจัดการ และดำเนินงานของการประปานครหลวง

๕มาตรา ๘ จัตวา ในการจ้างและแต่งตั้งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ให้คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้นตั้งคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งมีจำนวนห้าคน ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ทรี (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๑๑) และ (๑๒)

ให้คณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์เหมาะสมที่จะเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ทรี (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๙) (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) ไม่เป็นกรรมการของรัฐวิสาหกิจแห่งนั้น เว้นแต่เป็นผู้บริหารซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และมีอายุไม่เกินห้าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันยื่นใบสมัคร

เมื่อได้ผู้ที่มีความเหมาะสมแล้ว ให้เสนอต่อผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจนั้นต่อไป โดยอาจเสนอชื่อผู้มีความเหมาะสมมากกว่าหนึ่งชื่อก็ได้ ทั้งนี้ การจ้างและแต่งตั้งผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้บริหารเดิมพ้นจากตำแหน่ง

การจ้างผู้บริหาร ให้มีระยะเวลาคราวละไม่เกินสี่ปีนับแต่วันที่สัญญาจ้างมีผลใช้บังคับ

ในการทำสัญญาจ้าง ให้ประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจ หรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจ เป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง และให้การจ้างตามสัญญาดังกล่าวไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

สัญญาจ้างตามวรรคห้า อย่างน้อยต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง เงื่อนไขการทำงาน การพ้นจากตำแหน่ง เงื่อนไขการเลิกสัญญาจ้าง การประเมินผลการทำงานและค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่นของผู้บริหาร

การกำหนดค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่น รวมทั้งเงื่อนไขการจ้างผู้บริหารให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ฯลฯ

ฯลฯ

ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ คณะกรรมการการประปานครหลวงจึงเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ ตามมาตรา ๔๕^๖ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับข้อ ๒ (๑๔)^๗ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งประเด็นปัญหาทำนองเดียวกันนี้เคยมีการวินิจฉัยเป็นแนวทางไว้แล้วในความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองในเรื่องเสร็จที่ ๔๘๒/๒๕๔๘^๘ และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ในเรื่องเสร็จที่ ๒๑๕/๒๕๕๐^๙

(นายดิศทัต ใตฺระกิตฺย)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤษภาคม ๒๕๕๙

มาตรา ๔๕ ให้เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง พิจารณาคำอุทธรณ์และแจ้งผู้อุทธรณ์ โดยไม่ชักช้า แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ในกรณีที่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ก็ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครองตามความเห็นของตนภายในกำหนดเวลาดังกล่าวด้วย

ถ้าเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ก็ให้เร่งรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตนได้รับรายงาน ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว

เจ้าหน้าที่ผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ตามวรรคสองให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติมาตรานี้ไม่ใช้กับกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒ การพิจารณาคำอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ ให้เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑.๓๑

๑.๓๑

(๑๔) ผู้บังคับบัญชา ผู้กำกับดูแล หรือผู้ควบคุมชั้นเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่อื่นนอกจากที่กำหนดไว้ข้างต้น

๑.๓๑

๑.๓๑

๑๖.๓๑ บันทึกระบบการปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การอุทธรณ์ของผู้ค้าที่ไม่ผ่านการคัดเลือก ในการดำเนินการจัดซื้อและจัดจ้างโดยการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๕/๕๒๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

๑๖.๓๑ บันทึกลำดับการปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การพิจารณาคำอุทธรณ์คำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนของการรถไฟแห่งประเทศไทย ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๕/๒๖๐ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี